

چکیده

مقدمه: جستجوی اطلاعات رفتاری است که از تعامل بین جستجوگر و نظام های اطلاعاتی پدید می آید و این تعامل پویا، و در محیطی واقعی رخ می دهد که از آن به عنوان زمینه یا عوامل زمینه ای نام می برند. در تعاملات انسانی، تصمیم گیری ها به شدت تحت تاثیر زمینه هستند. بنابراین، بازیابی اطلاعات متضمن تعامل کاربران به همراه تمامی جنبه های زمینه ای-شناختی، اثر گذار، و بستری است که تعامل را در بر می گیرد. از این رو، این پژوهش به بررسی لایه هایی که از عوامل موثر در شکل گیری زمینه و تاثیر آن بر نتیجه تعامل کاربر با گزینه جستجوی بصری در نظام اطلاعاتی اِسکو هستند، می پردازد.

روش کار: داده ها از ۲۸ مصاحبه نیمه ساختار یافته با دانشجویان تحصیلات تکمیلی و کتابداران اطلاع رسانی پزشکی گردآوری و با روش های کدگذاری باز، محوری و انتخابی، با استفاده از رویکرد موسوم به گراند تئوری تحلیل شده است.

یافته ها: طبقات کلی و اندیشه مرکزی ساخته شده در این پژوهش شامل: خصیصه های جستجو، تسهیلات نمایش، بازیابی اطلاعات: دسترس پذیری و استفاده پذیری نتایج، ویژگی های کلی(فردی- شخصیتی) کاربر، ارائه ویژگی های منحصر به فرد(ارائه گزینه های بیشتر و قابل دسترس در صفحه پایگاه می باشد.

بحث و نتیجه گیری: مروری بر پیشینه پژوهش در حوزه زمینه، رفتار اطلاع یابی و جستجوی بصری نشان می دهد که بسیاری از پژوهش ها با در نظر گرفتن موجودیت های زمینه(مکان، شخص، یا شی)، به ضرورت درک واقعیت عوامل زمینه ای در بهبود تعامل کاربر در جستجوی وبی پرداخته اند. با این وجود، بررسی متون نشان می دهد که پژوهشی در زمینه مطالعه هر یک از وجوه تعامل کاربر با گزینه جستجوی بصری که قبل از هر چیز نیازمند شناخت عوامل زمینه ای می باشد؛ صورت نگرفته است، در حالی که شناخت عوامل زمینه ای تاثیر گذار در جستجوی بصری از آن جهت که موجب بهبود بهره گیری از رویکرد های دیداری برای درک بهینه اطلاعات است؛ حائز اهمیت می باشد. بدین ترتیب، این پژوهش، با بهره گیری از عوامل زمینه ای موثر در تعامل کاربران که به صورت پویا و در محیطی واقعی رخ می دهد به فهم رفتار اطلاعاتی آنان در استفاده از امکانات گزینه بصری در پایگاه اِسکو کمک می کند. همچنین تاکید استفاده از روش جستجوی بصری به عنوان یکی از روش های جستجو با نگرش دیداری می تواند با توجه به نتایج پژوهش بر سرعت کار در دستیابی به اطلاعات بیافزاید.

کلید واژه ها: زمینه، رفتار اطلاع یابی، جستجوی بصری، پایگاه اِسکو